

BULETIN INFORMATIV

Legislație și noutăți din domeniul juridic

nr. 36 din 12.01.2026

ANUNȚURI

RESURSE ELECTRONICE

MATERIALE PENTRU STUDIUL INDIVIDUAL

ADMITEREA
la instruire și susținerea
examenului
în temeiul vechimii în
muncă

BULETINUL INFORMATIV AL INSTITUTULUI NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI – O NOUĂ RESURSĂ PENTRU COMUNITATEA JURIDICĂ

Buletinul informativ al Institutului Național al Justiției este o inițiativă aflată în continuă dezvoltare, dedicată judecătorilor, procurorilor, audienților și tuturor profesioniștilor din domeniul dreptului.

În etapa actuală, buletinul oferă o selecție structurată de informații juridice relevante, reunite în mai multe rubrici tematice. Fiecare ediție urmărește să prezinte conținutul într-un format concis și accesibil.

Buletinul Informativ este publicat săptămânal pe site-ul nostru, cu posibilitatea [abonării/dezabonării](#) la notificări prin e-mail. Toate edițiile [sunt disponibile online](#), facilitând astfel consultarea lor oricând este necesar.

Vă invităm să urmăriți evoluția acestei inițiative și să ne împărtășiți sugestiile dumneavoastră pentru a o adapta cât mai bine nevoilor comunității juridice [AICI](#).

MODIFICĂRI LEGISLATIVE/NORMATIVE

- Parlamentul a adoptat *Legea privind utilizarea, conservarea și protecția solurilor*. [VEZI LEGEA AICI](#).
- Serviciul Fiscal de Stat a emis *Decizia privind includerea modelului echipamentului de casă și de control în Registrul unic al echipamentelor de casă și de control*. [VEZI DECIZIA AICI](#).
- Ministerul Justiției a aprobat modificarea *Ordinului ministrului justiției nr. 38/2006 cu privire la crearea Registrului dosarelor successorale și a testamentelor, și aprobarea Regulamentului acestuia*. [VEZI ORDINUL AICI](#).

CENTRUL DE INFORMAȚII JURIDICE

JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE

Curtea Constituțională a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, din Codul penal și din Codul de procedură penală, invocate în contextul procedurii de examinare a recursului împotriva hotărârilor pentru care nu este prevăzută calea de atac a apelului.

Deși Curtea a constatat că este competentă și că excepția a fost ridicată de un subiect abilitat, analiza s-a axat pe lipsa unei veritabile incidente constituționale.

Curtea a reamintit că articolele 1 alin. (3), 16 și 23 din Constituție nu au aplicabilitate de sine stătătoare și pot fi examinate doar în conexiune cu un drept fundamental concret, aspect care nu a fost demonstrat de autorul excepției. În ceea ce privește principiul neretroactivității legii penale (art. 22 din Constituție), Curtea a constatat că prevederile contestate nu restrâng aplicarea legii penale mai favorabile (lex mitior), întrucât efectul retroactiv al normelor penale este reglementat expres de Codul penal.

Referitor la dreptul la apărare și accesul la justiție, Curtea a reiterat jurisprudența sa constantă, potrivit căreia schimbarea încadrării juridice a faptei prin hotărârea asupra fondului cauzei nu afectează caracterul echitabil al procedurii, iar judecarea recursului fără prezența părților este compensată prin garanții procedurale suficiente.

În esență, Curtea a reținut că criticile formulate vizează modul de interpretare și aplicare a legii de către instanțele ordinare, aspect ce excedează competenței controlului de constituționalitate.

Preluat și adaptat: legis.md.

JURISPRUDENȚA CtEDO

În cauza **Danileț c. România**, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a examinat compatibilitatea unei sancțiuni disciplinare aplicate unui judecător cu libertatea de exprimare garantată de articolul 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Reclamantul, judecător în cadrul instanțelor naționale, a fost sancționat disciplinar pentru publicarea, pe rețelele de socializare, a unor materiale video cu caracter personal și satiric. Consiliul Superior al Magistraturii a apreciat că acestea aduc atingere prestigiului justiției și obligației de rezervă impuse magistraților.

Curtea a reținut că sancțiunea disciplinară a constituit o ingerință în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare. Analiza s-a concentrat asupra caracterului necesar și proporțional al măsurii într-o societate democratică. CEDO a subliniat că, deși magistrații sunt supuși unor obligații sporite de rezervă, aceștia nu sunt lipsiți de dreptul la exprimare în viața privată, inclusiv în mediul online.

În speță, Curtea a constatat că materialele publicate nu vizau cauze aflate pe rol, nu conțineau atacuri la adresa sistemului judiciar și nu afectau în mod direct încrederea publicului în justiție. Autoritățile naționale nu au demonstrat existența unui

risc real și suficient de grav pentru prestigiul justiției care să justifice sancționarea disciplinară.

Elemente determinante în constatarea încălcării articolului 10 au fost lipsa unei balanțe adecvate între dreptul la libertatea de exprimare a reclamantului și interesul public protejat, precum și caracterul disproporționat al sancțiunii aplicate.

Curtea a reiterat că măsurile disciplinare cu efect descurajator („chilling effect”) asupra magistraților trebuie analizate cu o deosebită rigoare.

În concluzie, Curtea a constatat încălcarea articolului 10 din Convenție și a reafirmat că protejarea prestigiului justiției nu poate conduce la restrângeri excesive ale libertății de exprimare a judecătorilor în afara exercitării funcției jurisdicționale.

Preluat și adaptat: hudoc.echr.coe.int.

JURISPRUDENȚA CJUE

În **cauza S.A.S. Tenergie Development**, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a fost sesizată cu o cerere de decizie preliminară formulată de *Tribunalul judiciar din Marsilia*, având ca obiect interpretarea normelor dreptului Uniunii privind rambursarea sau remiterea taxelor la import sau export, în contextul Uniunii Vamale și al rolului Comisiei Europene în procedura de remitere.

Litigiul principal a pornit de la refuzul autorităților vamale franceze de a acorda remiterea taxelor vamale, reclamanta susținând că situația sa impunea aplicarea mecanismului de remitere automată și că autoritățile naționale aveau obligația de a transmite dosarul către Comisia Europeană. Tribunalul judiciar din Marsilia, care este și instanța de trimitere, a solicitat Curții să clarifice condițiile în care această transmitere este obligatorie, precum și eventualele consecințe ale nerespectării obligațiilor de către statul membru, inclusiv sub aspectul răspunderii acestuia.

Curtea a analizat, cu prioritate, admisibilitatea cererii de decizie preliminară, reiterând jurisprudența constantă potrivit căreia competența sa în temeiul articolului 267 TFUE este condiționată de existența unei necesități reale de interpretare a dreptului Uniunii pentru soluționarea litigiului principal.

În acest sens, Curtea a constatat că instanța națională nu a demonstrat în mod suficient legătura concretă dintre dispozițiile dreptului Uniunii a căror interpretare era solicitată și soluția care urma să fie dată cauzei pendinte.

Totodată, Curtea a reținut că problematica invocată de instanța de trimitere se referea, în esență, la aplicarea dreptului Uniunii la situația de fapt și la aprecierea conduitei autorităților naționale, aspecte care intră în competența exclusivă a instanței naționale. În plus, cererea nu conținea elemente suficiente pentru a permite Curții să identifice existența unei dificultăți reale de interpretare a normelor privind remiterea taxelor sau rolul Comisiei Europene în procedura respectivă.

În ceea ce privește remiterea automată a taxelor și răspunderea statului membru, Curtea a subliniat că aceste chestiuni presupun o analiză detaliată a circumstanțelor de fapt și a cadrului procedural național. Astfel, nu pot fi tranșate în mod abstract prin intermediul unei trimiteri preliminare insuficient motivate.

În consecință, Curtea a declarat inadmisibilă cererea de decizie preliminară, reafirmând exigențele stricte privind formularea trimiterilor preliminare și rolul complementar al mecanismului prevăzut de articolul 267 TFUE. Hotărârea subliniază importanța delimitării clare între competența Curții de a interpreta dreptul Uniunii și competența instanțelor naționale de a aplica acest drept și de a aprecia eventualele încălcări imputabile autorităților statului membru.

Preluat și adaptat: eur-lex.europa.eu.

NOUTĂȚI ÎN BIBLIOTECA INJ

Biblioteca Institutului Național al Justiției a fost completată cu o nouă ediție – „**Investigații speciale moderne împotriva criminalității**”, autori - Boris Glavan, Valerii Cușnir, Alexandru Cicala și Ilie Botnari.

Lucrarea abordează, într-o manieră sistematică și aplicativă, problematica măsurilor și tehnicilor speciale de investigație utilizate în combaterea formelor contemporane de criminalitate, analizând cadrul normativ național, corelațiile cu standardele europene și internaționale, precum și aspecte relevante de practică judiciară. Este evidențiată importanța echilibrului dintre eficiența activităților investigative și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, oferind repere teoretice și soluții practice pentru profesioniștii implicați în procesul penal.

Actualitatea temei este determinată de evoluția continuă a fenomenului infracțional și de necesitatea adaptării instrumentelor de investigație la noile realități sociale și tehnologice, în concordanță cu exigențele statului de drept și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. În acest context, lucrarea constituie un suport valoros pentru judecători, procurori, avocați și alți practicieni ai dreptului penal.

Mulțumim domnului Boris Glavan pentru donația oferită Bibliotecii Institutului Național al Justiției, contribuind astfel la consolidarea fondului de carte de specialitate și la susținerea activităților de formare profesională continuă.